

A LEGKÜLÖNB POLGÁR

PÁRATLAN OLDAL - LI. évfolyam 29. szám, 2007. július 20.

A Magyar Televízió A szólás szabadsága című műsora a rezidenciáján látogatta meg Sólyom Lászlót, hogy interjút készítsen vele. (Részlet a beszélgetésből az interjú kezdetén, amelyet a Sándor-palotában, a Lánchídra tekintő teraszon rögzítettek.) "Riporter: ...Milyen gyakran van Önnek alkalma ezen a teraszon nézelődni? Sólyom László: Sokszor. Kijövök két program között, itt fogadom a külföldi vendégeket, kell ezt tudni, ez egy privilégium. Ide ki csak államfő, miniszterelnök, legfeljebb házelnök jöhet. És a kivételezettek. Tehát ez nem jár mindenkinek."

Ez a spontán kicsúszott néhány mondat, sajnos, mint cseppben a tenger jellemző. A Sándor-palota erkélyének a kilátását, az onnan élvezhető városképet az elnök ugyanolyan magabiztosan sajátítja ki, mint a köztársaság alkotmányának értékrendjét. Valamiért azt gondolja, ezek őt illetik, ő oszthat belőlük, neki ez jár, és így jár!

Hát nem jár! Az ideiglenesen lakott palotához tartozó városkép pont úgy nem az elnöké, hanem mindenkié, mint az alkotmány értékrendje.

Sőt sem a morális, sem az ízlésbeli értékrendje nem számít etalonnak! A köztársasági elnök az egyik első polgár, de nem gondolhatja azt, hogy a legkülönb polgár. Ha ezt gondolja, akkor már nem is polgár.

Természetesen a köztársasági elnöknek lehet és legyen tekintélye. A tekintély forrása azonban nem az ítéshatalom. Mindazoknak van és lesz tekintélyük, akik mintaadók és értékalkotók, legyen a foglalkozásuk bármi.

A mintaadás és értékalkotás azonban nem deklarációk kérdése.

Mindezt egy civil gondolja és mondja. Egy a civilek közül, akinek a véleménye - ezt az elnök szintén deklarálta - neki egyedül számít. Sajnálatos, hogy úgy tűnik, azt is szereti eldönteni, ki számít civilnek. Ezt egy olyan civil írja, aki nem számított. Legalábbis az elnök és hivatala egyetlen szó válasza sem méltatott egy több mint ezer aláírással támogatott - igaz, az ő véleményétől eltérő tartalmú - nyílt levelet, amelyet hozzá címeztek.

Sajnálom, hogy ennyire egyszerű volt példát találni arra, amikor az elnöki deklaráció és a megfogalmazott értékrend ellentmond egymásnak.

Lánczos Vera